

2019-10-24

420-4909-2019

Regeringskansliet,
Infrastrukturdepartementet

Begäran om yttrande om SOU 2019:30 Moderna tillståndsprocesser för elnät

Er beteckning: 2019/01/1809/E

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Halland är i grunden positiv till de förslag som utredningen föreslår för att modernisera, förenkla och förbättra elnätsregelverket.

Länsstyrelsen motsätter sig dock förslaget om att tillsynsmyndigheten inte ska kunna förelägga om skyddsåtgärder enligt miljöbalken för vissa ledningar (avsnitt 6.3.1).

Synpunkter från Länsstyrelsen i Hallands län

Avsnitt 4.2

Länsstyrelsen delar utrednings bedömning om att den generella koncessionsplikten för starkströmsledningar bör behållas, likaså indelningen i nätkoncessioner för område och linje.

Avsnitt 4.3.1

Länsstyrelsen är positiv till att nätmyndigheten får bemyndigande att i föreskrifter fastställa undantag från kravet på nätkoncession. Länsstyrelsen välkomnar regelverksändringar som kan medföra ökad produktion av förnybar elenergi, liksom att överföring av förnybar el mellan närliggande anläggningar underlättas. I halländska Fjärås har Eksta Bostads AB uppfört en pilotanläggning där flera flerbostadshus kopplats samman med batterilager och likströmsnät för energiöverföring. Projektet visar att det finns stor potential att öka lönsamheten för solcellsanläggningar genom att utöka undantagen från koncessionsplikten.¹ I förlängningen kan detta även bidra till ökad produktion av förnybar elenergi.

---

¹ [Eksta Bostads AB, Utveckling av helhetslösning för sol i bebyggelsen: projektrapport 2019-03-25.](#)

2019-10-24

420-4909-2019

Avsnitt 5.3

Länsstyrelsens instämmer i att nuvarande ordning med prövning av miljöpåverkan och allmän lämplighet hos nätmyndigheten bör kvarstå.

Avsnitt 5.4.1

Länsstyrelsen är positiv till förslaget att utbyggnaden av regionnätet på lägre spänningsnivåer ska kunna ske med stöd av nätkoncession för område.

Avsnitt 5.5.1

Länsstyrelsen konstaterar att föreslagna förändringar i 2 kap. 27 och 28 §§ ellagen medför nya arbetsuppgifter för Länsstyrelsen. Förslaget innebär att det ska bli lättare för elnätsföretag att få tillträde till mark för att säkra elförsörjningen mot en fastighetsägares vilja. Länsstyrelsen anser att det inte är självklart att arbetsuppgiften att besluta om tillträde till en fastighet enligt förslaget ska ligga på Länsstyrelsen. Arbetsuppgift kan lika gärna ligga på tillståndsmyndigheten eller tillsynsmyndigheten enligt ellagen.

Avsnitt 6.2.1

Länsstyrelsen instämmer i att de elledningar som byggs ska fylla ett tydligt behov och vara samhällsekonomiskt lönsamma. I sammanhanget hänvisar utredarna till Trafikverkets arbetsstrategi fyrstegsprincipen. Länsstyrelsen menar dock att jämförelsen haltar, då det på transportområdet finns ett väldokumenterat behov av att effektivisera transportarbetet och att begränsa antalet fordonskilometer.² När det gäller energianvändning finns det istället ett behov av att öka elanvändningen inom vissa sektorer. Exempelvis kan en ökad elektrifiering av transportsektorn och den tunga industrin medföra en effektivare energianvändning och kraftigt minskade utsläpp av klimatgaser.

Avsnitt 6.3.1

Den föreslagna ändringen av 2 kap. 5b § ellagen innebär att om en elledning, med spänningen minst 130 kV, orsakar en olägenhet för människors hälsa enligt miljöbalken, ska inte tillsynsmyndigheten kunna använda miljöbalken för att fatta beslut om att verksamhetsutövaren, ägaren till elledningen, ska vidta de skyddsåtgärder som är skäligen enligt hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken.

Utredarna hänvisar till Döshultsärendet där Miljönämnden i Helsingborgs kommun förelade Svenska Kraftnät att flytta en dubbel 400 kV kraftledning. Senare fastställde Mark- och miljööverdomstolen föreläggandet med endast viss ändring i fråga om färdigställandetiden. Med det nya regelverk som föreslås skulle denna typ av ingripanden inte vara möjliga. Därav avstyrker Länsstyrelsen förslaget i 2 kap. 5b § ellagen.

---

² Energimyndigheten m.fl., Strategisk plan för omställning av transportsektorn till fossilfrihet (2017), s. 5; SOU 2016:47, En klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige: Del 1, s. 221–251.

2019-10-24

420-4909-2019

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Lena Sommestad. Energi- och klimatsamordnare Patrik Ekheimer har varit föredragande. I handläggningen medverkade även länsråd Jörgen Peters, enhetschef Cecilia Engström och miljöhandläggare Anna-Lena Olsson.

Lena Sommestad

Patrik Ekheimer

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.